

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ തൃതീയസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

വിദൂര ഉവാച

അന്തർഹിതേ ഭഗവതി ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ |
പ്രജാഃ സസർജ കതിധാ ദൈഹികീർമാനസീർവിഭുഃ || 1 ||

യേ ച മേ ഭഗവൻ പുഷ്ടാസ്ത്വയുർമാ ബഹുവിത്തമ |
താൻ വദസ്യാനുപൂർവ്യേണ ഛിന്ധി നഃ സർവസംശയാൻ || 2 ||

സുത ഉവാച

ഏവം സഞ്ചോദിതസ്തേന ക്ഷത്രതാ കൗഷാരവോ മുനിഃ |
പ്രീതഃ പ്രത്യാഹ താൻ പ്രശ്നാൻ ഹൃദിസ്ഥാനഥ ഭാർഗവ || 3 ||

മൈത്രേയ ഉവാച

വിരിഞ്ഞ്ചാപി തഥാ ചക്രേ ദിവ്യം വർഷശതം തപഃ |
ആത്മൻയാത്മാനമാവേശ്യ യദാഹ ഭഗവാനജഃ || 4 ||

തദ്വിലോക്യാബ്ജസംഭൂതോ വായുനാ യദധിഷ്ഠിതഃ |
പദ്മമംഭശ്ച തത്കാലകൃതവീർയേണ കമ്പിതം || 5 ||

തപസാ ഹ്യേധമാനേന വിദ്യയാ ചാത്മസംസ്ഥയാ |
വിവൃദ്ധവിജ്ഞാനബലോ ന്യപാദ് വായും സഹാമസാ || 6 ||

തദ്വിലോക്യ വിയദ്യാപി പുഷ്കരം യദധിഷ്ഠിതം |
അനേന ലോകാൻ പ്രാഗ്ഗീനാൻ കൽപിതാസ്തമീത്യചിന്തയത് || 7 ||

പദ്മകോശം തദാസ്ത്വിശ്യ ഭഗവത്കർമ്മചോദിതഃ |
ഏകം വൃഭാങ്ക്ഷീദുരുധാ ത്രിധാ ഭാവ്യം ദ്വിസപ്തധാ || 8 ||

ഏതാവാഞ്ജീവലോകസ്യ സംസ്ഥാഭേദഃ സമാഹൃതഃ |
ധർമ്മസ്യ ഹ്യനിമിത്തസ്യ വിപാകഃ പരമേഷ്ഠസൗ || 9 ||

വിദൂര ഉവാച
യദാത്മ ബഹുരുപസ്യ ഹരേരദ്ഭുതകർമ്മണഃ |
കാലാഖ്യം ലക്ഷണം ബ്രഹ്മൻ യഥാ വർണയ നഃ പ്രഭോ || 10 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
ഗുണവൃതികരാകാരോ നിർവിശേഷോപ്രതിഷ്ഠിതഃ |
പുരുഷസ്തദുപാദാനമാത്മാനം ലീലയാസൃജത് || 11 ||

വിശ്വം വൈ ബ്രഹ്മതൻമാത്രം സംസ്ഥിതം വിഷ്ണുമായയാ |
ഈശ്വരേണ പരിച്ഛിന്നം കാലേനാവ്യക്തമൂർതിനാ || 12 ||

യഥേദാനീം തഥാഗ്രേ ച പശ്ചാദപ്യേതദീദൃശം |
സർഗോ നവവിധസ്തസ്യ പ്രാകൃതോ വൈകൃതസ്തു യഃ || 13 ||

കാലദ്രവ്യഗുണൈരസ്യ ത്രിവിധഃ പ്രതിസങ്ക്രമഃ |
ആദ്യസ്തു മഹതഃ സർഗോ ഗുണവൈഷമ്യമാത്മനഃ || 14 ||

ദ്വിതീയസ്ത്വഹമോ യത്ര ദ്രവ്യജ്ഞാനക്രിയോദയഃ |
ഭൂതസർഗസ്തൃതീയസ്തു തൻമാത്രോ ദ്രവ്യശക്തിമാൻ || 15 ||

ചതുർഥ ഐന്ദ്രിയഃ സർഗോ യസ്തു ജ്ഞാനക്രിയാത്മകഃ |
വൈകാരികോ ദേവസർഗഃ പഞ്ചമോ യൻമയം മനഃ || 16 ||

ഷഷ്ഠാസ്തു തമസഃ സർഗോ യസ്ത്വബുദ്ധികൃതഃ പ്രഭോ |
ഷഡിമേ പ്രാകൃതാഃ സർഗാ വൈകൃതാനപി മേ ശൃണു || 17 ||

രജോഭാജോ ഭഗവതോ ലീലേയം ഹരിമേധസഃ |
സപ്തമോ മുഖ്യസർഗസ്തു ഷഡ്വിധസ്തസ്മുഷാം ച യഃ || 18 ||

വനസ്പത്യോഷധിലതാത്വകുസാരാ വീര്യോ ഭൂമാഃ |
ഉത്സാതസസ്തമഃപ്രായാ അന്തഃസ്पर्ശാ വിശേഷിണഃ || 19 ||

തിരശ്ചാമഷ്ടമഃ സർഗഃ സോഷ്ടാവിംശദ്വിധോ മതഃ |
അവിദോ ഭൂരിതമസോ പ്രാണജ്ഞാ ഹൃദ്യവേദിനഃ || 20 ||

ഗൗരജോ മഹിഷഃ കൃഷ്ണഃ സുകരോ ഗവയോ രുരൂഃ |
ദ്വിശഹാഃ പശവശ്ചേമേ അവിരുഷ്ടശ്ച സത്തമ || 21 ||

ഖരോഽശ്വോഽശ്വതരോ ഗൗരഃ ശരഭശ്ചമരീ തഥാ |
ഏതേ ചൈകശഹാഃ ക്ഷത്തഃ ശൃണു പഞ്ചനഖാൻ പശൂൻ || 22 ||

ശ്വാ സുഗാലോ വൃകോ വ്യാഘ്രോ മാർജാരഃ ശശശൽലകൗ |
സിംഹഃ കപിർഗജഃ കുർമോ ഗോധാ ച മകരാദയഃ || 23 ||

കങ്കഗൃധ്രവടശ്യേനഭാസഭൽലൂകബർഹിണഃ |
ഹംസസാരസചക്രാഹ്വകാകോലൂകാദയഃ ഖഗാഃ || 24 ||

അർവാകുസ്രോതസ്തു നവമഃ ക്ഷത്തരേകവിധോ നൃണാം |
രജോഽധികാഃ കർമ്മപരാ ദുഃഖേ ച സുഖമാനിനഃ || 25 ||

വൈകൃതാസ്ത്രയ ഏവൈതേ ദേവസർഗശ്ച സത്തമ |
വൈകാരികസ്തു യഃ പ്രേക്ഷതഃ കൗമാരസ്തുഭയാത്മകഃ || 26 ||

ദേവസർഗശ്ചാഷ്ടവിധോ വിബുധാഃ പിതരോഽസുരാഃ |
ഗന്ധർവാപ്സരസഃ സിദ്ധാ യക്ഷരക്ഷാസി ചാരണാഃ || 27 ||

ഭൂതപ്രേതപിശാചാശ്ച വിദ്യാധാഃ കിന്നരാദയഃ |
ദശൈതേ വിദുരാഖ്യാതാഃ സർഗാസ്തേ വിശ്വസ്യക്കൃതാഃ || 28 ||

അതഃ പരം പ്രവക്ഷ്യാമി വംശാൻമൻവന്തരാണി ച |
ഏവം രജഃപ്ലുതഃ സ്രഷ്ടാ കൽപാദിഷ്ഠാത്മഭൂർഹരിഃ |
സൃജത്യമോഽലസങ്കൽപ ആത്മൈവാത്മാനമാത്മനാ || 29 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
തൃതീയസ്കന്ധേ ദശമോധ്യായഃ ||